

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 337/08-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. F., T., zastúpenej advokátkou JUDr. I. Š., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So 30/2008 z 20. februára 2008, ako aj základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. F. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2008 doručená sťažnosť Ing. A. F., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. Š., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 listiny, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 So 30/2008 z 20. februára 2008, ako aj základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Vo veci žiadosti o zvýšenie predčasného starobného dôchodku sťažovateľky vydala Sociálna poisťovňa ústredie (ďalej len „žalovaná“ alebo „odporkyňa“) rozhodnutie pod č. 5252203740 zo dňa 27. 8. 2007, ktorým, podľa názoru sťažovateľky, prekročila svoju právomoc, keď zamietla žiadosť sťažovateľky o zvýšenie dôchodkovej dávky od 1. 7. 2007 s odvolaním sa na § 68 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. ...

Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka v zákonnej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhala zrušenia tohto rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie. ...

Krajský súd vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľky zo dňa 30. 9. 2007, čo sťažovateľka zistila až v marci 2008 pri nahliadnutí do spisu. ...

Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že rozhodnutím č. 5252203740 z 27. 8. 2007 zamietla

žiadost' navrhovateľky o zvýšenie predčasného starobného dôchodku od 1. 7. 2007, pretože údajne výplata dôchodku nebola zastavená. Uviedla, že v tejto veci sa viedol spor na krajskom súde pod sp. zn. 34Sd/19/2007 a rozsudkom krajského súdu bolo zrušené jej rozhodnutie z 6. 12. 2006, ktorým zamietla žiadost' sťažovateľky o zastavenie výplaty dôchodku od 16. 12. 2006. Podľa vyjadrenia žalovanej, keďže doposiaľ „nebolo právoplatne rozhodnuté o zastavení výplaty predčasného starobného dôchodku, čo má význam pre zvýšenie predčasného starobného dôchodku“, navrhla žalovaná konanie na krajskom súde prerušiť „do právoplatného skončenia konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 4So 173/2007“.

Dňa 18. 12. 2007 vydal krajský súd na návrh žalovanej (ako to vyplýva zo spisu) uznesenie o prerušení konania pod sp. zn. 34Sd/153/2007 vo veci vyššie uvedeného návrhu na preskúmanie zo dňa 30. 9. 2007 „až do právoplatného skončenia konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 34Sd/19/2007“, v tom čase v odvolacom konaní na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 4So/173/2007. ...

Voči uzneseniu krajského súdu zo dňa 18. 12. 2007 podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadala toto uznesenie zrušiť, pretože, podľa jej presvedčenia, neboli splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP, na ktorý sa krajský súd odvolával v odôvodnení uznesenia, keďže v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 34Sd 19/2007 sa neriešila otázka, ktorá má (resp. môže mať) význam pre rozhodnutie súdu (č. k. 34Sd/153/2007). V odvolacích dôvodoch namietala, okrem iných porušení svojich základných práv aj porušenie práva na zákonného sudcu (senát), porušenie základného práva na súdnu ochranu a i. ...

Rozsudok Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4So/173/2007 má vyznačenú právoplatnosť 14. 3. 2007 (Pozri spis sp. zn. 34Sd/19/2007). Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť len jeden deň po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Najvyššieho súdu SR, ktorým tento potvrdil uznesenie krajského súdu o prerušení konania pod sp. zn. 34Sd/153/2007 až do právoplatného skončenia konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 34Sd/19/2007.

Dňa 13. marca 2008 nadobudlo právoplatnosť uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 9So30/2008, ktorým tento súd potvrdil uznesenie krajského súdu v k. č. 34Sd/153/2007-42 o prerušení konania vo veci žiadosti o zvýšenie predčasného

starobného dôchodku, proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie dňa 4. 1. 2008. ...

Sťažovateľka namietala v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu, okrem iného, aj porušenie základného práva na zákonného sudcu (senát) podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Ďalej namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy a § 3 OSP. Namietala aj neodôvodnené prietahy v konaní, v dôsledku ktorých bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. ...

Krajský súd nezákonným a protiústavným spôsobom prerušil konanie o nulitnom akte žalovanej zo dňa 27.8.2007, pričom krajský súd v konaní o opravnom prostriedku sťažovateľky nesprávne procesne postupuje podľa § 250l a nasl. OSP, ako je zrejmé z napadnutého uznesenia, o ktorom rozhodla samosudkyňa, a nie senát, ktorý je povinný rozhodovať v konaniach podľa § 247 ods. 1 a nasl. OSP. Tým došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, namietaného v odvolaní. Súd teda pri prijatí návrhu na začatie konania sťažovateľky nepostupoval v súlade s príslušnými procesnými predpismi ukladajúcimi posúdiť každé podanie podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 OSP). ...

Napriek nesprávnemu označeniu bol krajský súd povinný vo veci konať ako o žalobe proti nesprávnemu postupu Sociálnej poisťovne ústredie v správnom konaní podľa § 247 ods. 1 a nasl. OSP. Súd bol povinný bez zbytočných prietahov toto rozhodnutie zrušiť, pretože žalovaná nebola oprávnená takýto akt vydať v dávkovom konaní. Takto bol krajský súd - príslušný senát povinný postupovať ex offo. ...

Zo spisu je zrejmé, že krajský súd prerušil konanie pod sp. zn. 34Sd/153/2007 na základe návrhu žalovanej, vyjadreného v odpovedi na výzvu krajského súdu zo dňa 23. 10. 2007, ktoré súd obdržal 2. 11. 2007. ...

Vyjadrenie žalovanej k návrhu sťažovateľky na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 27. 8. 2007, ktoré súd obdržal dňa 2. 11. 2007, súd sťažovateľke v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nedoručil, čím porušil zásadu kontradiktórnosti a rovnosti zbraní účastníkov konania ako inherentných zložiek spravodlivého súdneho procesu. ... a preto vyššie uvedený postup súdu je zároveň porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 1 ods. 1, druhá veta ústavy a čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd ...

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 34Sd/153/2007 je zmätočné a preto prerušenie takéhoto zmätočného konania je porušením základného práva sťažovateľky na konanie bez zbytočných prietáhov a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým potvrdzujúcim uznesením Najvyššieho súdu SR bolo porušené aj základné právo sťažovateľky v zmysle čl. 13 ods. 2 ústavy. ... K porušeniu tohto základného práva sťažovateľky súdmi došlo tým, že ich nezákonným postupom, keď krajský súd prerušil konanie, v ktorom žalovaná zamietla žiadosť o zvýšenie dávky, a Najvyšší súd toto rozhodnutie uznesením potvrdil, obmedzili výkon (realizáciu) základného práva sťažovateľky na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 30 listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 39 ods. 1 ústavy spôsobom, ktorý zákon ani ústava nepripúšťajú a spôsobili zbytočné prietahy v reálnom uplatnení tohto základného práva sťažovateľky. ...

Najvyšší súd SR uznesením pod sp. zn. 9 So 30/2008, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu pod sp. zn. 34Sd/153/2007 porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože v konaní o nulitnom akte vydanom odporkyňou dňa 6.12.2006, sa nemohla riešiť otázka, ktorá by mala (mohla mať) význam pre rozhodnutie súdu v k. č. 34Sd/153/2007.

Spôsobil tým zbytočné prietahy v konaní, ktoré stále pretrvávajú do dnešného dňa a pretrváva aj právna neistota sťažovateľky vo veci zvýšenia jej dôchodkovej dávky, na ktoré mala podľa zákona o sociálnom poistení právny nárok od 1. 7. 2007. ...

Oba všeobecné sudy, ktoré „nedokázali“ identifikovať akt žalovanej č. 5252203740 zo dňa 27. 8. 2007 ako nulitný akt, napriek námietkam sťažovateľky, nemohli byť ani v predmetnej záležitosti nezaujatými, nestrannými súdmi. ...»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 20. 2. 2008 pod sp. zn. 9So 30/2008 a Krajský

súd v Trnave uznesením zo dňa 18. 12. 2007 pod sp. zn. 34Sd/153/2007-42 porušili základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd; základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny; základné právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a princíp kontradiktórnosti a rovnosti zbraní ako súčasť spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Ďalej porušili základné právo sťažovateľky podľa čl. 13 ods. 2 ústavy, podľa ktorého medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom, a ústavné právo sťažovateľky vyplývajúce z článku 2 ods. 2 Ústavy SR a čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Krajský súd uznesením zo dňa 18. 12. 2007 pod sp. zn. 34Sd/153/2007-42 ďalej porušil základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. 2. 2008 pod sp. zn. 9So 30/2008 a uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. 12. 2007 pod sp. zn. 34Sd/153/2007-42 sa zrušuje.

3. Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z.

o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie viacerých základných práv podľa ústavy a listiny, jednotlivé články ústavy, či listiny, ako aj práva zakotvené príslušnou medzinárodnou zmluvou označenými uzneseniami všeobecných súdov.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (i čl. 36 ods. 1 listiny) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Podľa odseku 2 citovaného článku (i čl. 38 ods. 2 listiny) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 2 ods. 2 listiny štátnu moc možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie uvedených práv uznesením krajského súdu č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007 (s výnimkou práva zaručujúceho konanie bez zbytočných prietahov), ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Je nepochybné, že proti uzneseniu krajského súdu mala sťažovateľka právo podať odvolanie. Ústavný súd zistil, že sťažovateľka toto právo využila a proti prvostupňovému rozhodnutiu podala odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 9 So 30/2008 z 20. februára 2008.

Vzhľadom na to, že na preskúmanie uznesenia krajského súdu bol v prvom rade povolaný najvyšší súd, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

Pri preskúmaní námietok sťažovateľky z hľadiska možného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 Sd 153/2007 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 So 30/2008 ústavný súd vychádzal zo svojej doterajšej judikatúry. Podľa nej zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05). Podľa zistení ústavného súdu sťažovateľka podala návrh krajskému súdu 30. septembra 2007, pričom v rámci tohto konania už došlo k jeho prerušeniu, k rozhodovaniu o námietkach zaujatosti, na základe podaných opravných prostriedkov k uplatneniu právomoci odvolacieho (najvyššieho) súdu, pričom vo veci už bolo nariadené aj pojednávanie. Doterajšia dĺžka konania (s prerušením konania približne 1 rok), jeho predmet, aj úkony, ktoré boli vo veci vykonané, zatiaľ vylučujú predpoklad o namietanom porušení označeného práva zaručujúceho konanie bez zbytočných priet'ahov, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V tejto súvislosti ústavný súd zároveň pripomína, že aj napriek petitu sťažnosti, v ktorom sťažovateľka žiadala vysloviť porušenie práva zaručujúceho konanie bez zbytočných priet'ahov uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu, ústavný súd vo vzťahu k nastoleným námietkam nezvolil rýdzo formalistický prístup, ale venoval sa postupu týchto súdov a ich konformnosti s obsahom označených práv, ktorých porušenie sa namieta. Výsledkom ústavnej kontroly boli potom závery, ktoré ústavný súd už predstavil. Aj napriek tomu ústavný súd dáva do pozornosti svoju judikatúru, podľa ktorej k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva,

že v prípadoch, ak sťažovateľ namietal porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 258/05).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 2 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 30/2008 z 20. februára 2008.

Podstatou námietok sťažovateľky boli tvrdenia o nesprávnosti tohto rozhodnutia, ktorým najvyšší súd potvrdil prvostupňové rozhodnutie o prerušení konania, pretože podľa jej názoru nebol dôvod na vydanie tohto rozhodnutia, zároveň sa domnievala, že v danom konaní sa malo postupovať podľa § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), nie podľa § 250l a násl. OSP, zároveň namietala porušenie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, keďže ako tvrdila, zo strany krajského súdu jej nebolo zaslané vyjadrenie odporkyne, v ktorom navrhla konanie vedené pod sp. zn. 34 Sd 153/2007 prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 34 Sd 19/2007.

Ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné ustáliť, že sťažovateľka namietala porušenie zásad spravodlivého procesu v podobe už uvedených námietok rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým sa v podstate upravoval priebeh konania, keďže išlo o rozhodnutie potvrdzujúce prerušenie konania na krajskom súde.

Vychádzajúc z povahy rozhodnutia o prerušení konania, ktoré len upravuje priebeh konania a ktoré nemá definitívny charakter, ústavný súd dospel k záveru, že postupom, ktorý opísala sťažovateľka, nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv, keďže konanie vo veci nebolo dosiaľ právoplatne skončené a doteraz nedošlo k vydaniu finálneho rozhodnutia. Ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka môže ešte v priebehu konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 34 Sd 153/2007 namietať porušenie zásad

spravodlivého procesu a v tej súvislosti aj zásady kontradiktórnosti konania, či rovnosti zbraní, ako aj základného práva na zákonného sudcu, ale samozrejme až konečným rozhodnutím vo veci alebo iným relevantným rozhodnutím (napr. vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy rozhodnutím o námietkach zaujatosti a podobne). Je nepochybné, že aj uznesenie o prerušení konania by mohlo za istých okolností vykazovať znaky porušenia označených práv, k čomu však v sťažovateľkinom prípade vzhľadom na odôvodnenie tohto rozhodnutia nedošlo.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 30/2008 z 20. februára 2008, ktorým bolo potvrdené uznesenie krajského súdu č. k. 34 Sd 153/2007-42 z 18. decembra 2007 o prerušení preskúmovacieho konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, totiž vyplýva: *„Predmetom konania, vedeného pod sp. zn. 34 Sd 153/2007, je rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o zvýšenie predčasného starobného dôchodku podľa § 68 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Určenie sumy predčasného starobného dôchodku podľa § 68 ods. 3 zákona o sociálnom poistení je viazané na zastavenie výplaty už vyplácaného predčasného starobného dôchodku. Zo spisu najvyššieho súdu sp. zn. 4 So 173/2007 odvolací súd zistil, že predmetom predchádzajúceho a doteraz neskončeného konania, vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 34 Sd 19/2007 je otázka, či výplata predčasného starobného dôchodku mala byť navrhovateľke zastavená. Krajský súd nebol oprávnený túto otázku riešiť v konaní vedenom pod sp. zn. 34 Sd 153/2007, pričom práve táto otázka je podstatná pre jeho rozhodnutie v konaní vedenom pod sp. zn. 34 Sd 153/2007 a preto správne rozhodol o prerušení konania do právoplatného skončenia predchádzajúceho konania.“*

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (I. ÚS 254/07, III. ÚS 176/08).

Ústavný súd uvádza, že nemá pozíciu opravnej inštancie voči rozhodnutiam všeobecných súdov a ani nenapráva ich skutkové alebo právne výstupy, ak sa zakladajú na konkrétnych faktoch a sú aj dostatočne odôvodnené. V nadväznosti na uvedené ústavný súd nemal pochybnosti o ústavnej konformnosti namietaného uznesenia z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu, pretože napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sa javí dostatočne odôvodnené, pridriavajúce sa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o prerušení konania a zreteľne preukazujúce skutočnosti opodstatňujúce potrebu potvrdenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Pozornosti ústavného súdu zároveň neuniklo, že sťažovateľka v petite sťažnosti namietala samostatne aj porušenie konkrétnych článkov ústavy (čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 2) a listiny (čl. 2 ods. 2). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju skoršiu judikatúru (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 32/08), podľa ktorej článok relevantnej právnej normy, ktorý nezakotvuje žiadne základné právo alebo slobodu, nemožno podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietat samostatne. Ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne základného práva zaručeného listinou alebo práva upraveného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Iné ustanovenie uvedených právnych aktov síce možno namietat, ale vždy len v spojení s namietaným porušením základného práva alebo slobody. Z uvedeného vyplýva, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených článkov ústavy a listiny, a preto sa sťažnosť aj v tejto časti javí ako zjavne neopodstatnená.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2008